

Naučná stezka krajinou bitvy u Třebele (1647)

Dne 21. srpna 2004 byla v Černošíně (okr. Tachov, Západočeský kraj) za účasti starosty města p. M. Plincelnera slavnostně otevřena naučná stezka krajinou třebelského bojiště. Na přelomu srpna a září 1647 se pod hradem Třebelí u Černošína střetla švédská a císařská vojska. Švédové vedení generálem K. Wrangleem se po dobytí Chébu pokoušeli proniknout hlouběji do Čech, čemuž mělo zamezit narychlo svolané císařské vojsko vedené generálem P. Melanderem zu Holzapffel. K největšímu boji došlo 22. srpna. Bitva však nepřinesla jednoznačný výsledek a armády se rozešly až 5. září poté, co Švédům došly zásoby a vydali se proto na ústup zpět do Německa.

V r. 1988 byl v prostoru bojiště o rozloze přibližně 50 km² zahájen terénní průzkum, jehož hlavním cílem bylo prověřit věrohodnost dvou mědirytin bojiště, které byly v r. 1652 publikovány ve Frankfurtu nad Mohanem v díle M. Meriana *Theatrum Europaeum*. Prvá etapa výzkumu byla ukončena v r. 1990 a terénní studium pokračovalo znovu až od r. 1999 formou archeologických terénních prací studentů Fakulty humanitních studií UK. V r. 2003 byl projekt v terénu zakončen a zároveň byla ve spolupráci s Městským úřadem v Černošíně a spolkem Pomozme si sami při obecním úřadě v Olbramově zahájena příprava naučné stezky krajinou bojiště.

Stezka o celkové délce přibližně 15 km vede přes celkem sedm zastávek, které kromě výsledků studia bitvy v r. 1647 prezentují ve stručnosti i výsledky studia vývoje krajiny bitvy od pravěku až do současnosti. Po úvodním seznámení s krajinou bojiště a s jejím vývojem následovala zastávka u relikvií císařské dělostřelecké baterie, kde se návštěvníci seznámí detailně s příbě-

hem bitvy i s výsledky archeologického výzkumu bojiště. Na výrazných reliktech zalesněných zemědělských parcel čekala na návštěvníky zastávka věnovaná vývoji zemědělského využívání krajiny, na zaniklém mílířišti byly připraveny informace o pálení dřevěného uhlí. V blízkosti obce Olbramova vede stezka přes model čtvercové reduty, který vytvořili studenti FHS UK v letech 2002 a 2004. U reduty rozbili 21. 8. 2004 svůj stan dva současní mušketýři z Prahy, kteří předváděli výstroj a výzbroj žoldněrů třicetileté války. Za Olbramovem následovala zastávka na místě zaniklé těžby nerostných surovin (železné rudy) a zároveň tvořila exkurze do zaniklé osady Horní Visky, která byla zaměřena především na relikty kulturní plodiny v areálu obce zaniklé v 50. letech 20. století.

Vzhledem k omezenému množství finančních prostředků měla 21. 8. akce charakter „živé naučné stezky“. Místo tabulí s texty a ilustracemi stáli na jednotlivých stanovištích studenti magisterského oboru Sociální ekologie FHS UK a podávali návštěvníkům přímo v terénu výklad. Jediným trvalým artefaktem je zatím „skládačka“ Třebel. Krajina po bitvě (autor V. Matoušek), kterou vydal Městský úřad v Černošíně ve spolupráci se spolkem Pomozme si sami a za finanční podpory Česko-německého fondu budoucnosti.

Václav Matoušek

Přijela světoznámá primatoložka

Ve dnech 4.–7. 10. 2004 přijela do České republiky světoznámá primatoložka Dr. Jane Goodallová. V jejím programu byla návštěva festivalu Tourfilm v Karlových Varech, kde představila svůj nový film „Zpět do Gombe“. V závěru festivalu obdržela cenu za celoživotní dílo.

Návštěva Jane Goodallové byla zvláště